Lietas arhīva Nr. K29-0672-21/7
ECLI:LV:RLPT:2021:0908.11089046520.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 8. septembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa,
tiesnese Anita Dzērve,
piedaloties prokuroram Vladislavam Andrejevam,
aizstāvim Andrejam Podrezam,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā par noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ nodarīja tīšus smagus miesas bojājumus, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei.

2020. gada 19. aprīlī kriminālprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā, bet ne vēlāk kā plkst. 22.57, atrodoties dzīvoklī /adrese/, savstarpēja konflikta ar /pers. C/ laikā /pers. A/, pieļaujot jebkāda smaguma miesas bojājumu nodarīšanu cietušajam, neparedzot, ka nodarīto miesas bojājumu rezultātā var iestāties /pers. C/ nāve, lai gan viņam vajadzēja un viņš varēja šīs sekas paredzēt, būdams alkohola ietekmē, dusmu vadīts, tīši ar mērķi nodarīt cietušajam miesas bojājumus, ar savu roku dūrēm ne mazāk kā piecas reizes iesita /pers. C/ galvas apvidū, nodarot viņam šādus miesas bojājumus:

- zemādas asinsizplūdumi labās acs abos plakstiņos ar pāreju uz labās uzacs ārējo galu un labo pieres apvidu, kreisās acs iekšējā kaktiņā ar pāreju uz apakšējo plakstiņu, pieres vidusdaļā, labā aizauss pauguru apvidū, labās auss ļipiņas apvidū, kreisajā auss gliemežnīcā ar pāreju uz kreisās aizauss pauguru, virspusēja sista brūce labās acs augšējā plakstiņā, asinsizplūdums labās acs konjuktīvā, ādas nobrāzums augšlūpas iedobes apvidū uz zemādas asinsizplūdumu fona, asinsizplūdums mutes dobuma gļotādā labajā kaktiņā, sista brūce augšlūpas gļotādā kreisajā pusē uz asinsizplūduma fona, apakšžokļa lūzums labā leņķa apvidū ar asinsizplūdumu apakšžokļa labās puses leņķa apvidū, zemādas asinsizplūdums kreiso deniņu apvidū, asinsizplūdums uz galvas ādas muskuļu lēvera iekšējās virsmas kreiso pieres-paura-deniņu apvidū, asinsizplūdums kreisajā deniņu muskulī. Ārējo mīksto audu bojājumus pavadīja asinsizplūdums zem cietā galvas un mīkstā galvas smadzeņu apvalka, galvas smadzeņu sasitums.

/pers. A/ cietušajam nodarītie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai un ir tiešā cēloniskā sakarā ar /pers. C/ nāvi, kas iestājās Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārā "Gaiļezers" 2020. gada 23. aprīlī plkst. 9.20.

Tādā veidā /pers. A/ nodarīja tīšus smagus miesas bojājumus /pers. C/, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ tiesas sēdē apliecināja, ka viņam ir saprotama valsts apsūdzības uzturētāja apsūdzība, sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā, atzina, izdarīto nožēloja. Lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pareizi kvalificēts pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas, jo viņš nodarīja tīšus smagus miesas bojājumus, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei. Apsūdzētā vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokurora un aizstāvja viedokli, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē ir izskaidrotas un sekas ir saprotamas, apsūdzētā vaina viņam celtajā apsūdzībā ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

Nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajam, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. un 35. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, viņa personību, vecumu un veselības stāvokli, materiālo un ģimenes stāvokli, kā arī atbildību mīkstinošos apstākļus un atbildību pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 125. panta trešās daļas izdarīja sevišķi smagu noziegumu.

Izanalizējot apsūdzētā /pers. A/ personību, noskaidrots, ka viņš:

- sodīts administratīvi (lietas 54. lapa);

- agrāk tiesāts (lietas 56., 59.-60. lapa); notiesāts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 30. novembra spriedumu pēc Krimināllikuma 126. panta otrās daļas 3.punkta, sodīts ar piespiedu darbu, nav nostrādājis 61 piespiedu darba stundu, spriedums stājies likumīgā spēkā 2020. gada 11. decembrī (lietas 94.-95. lapa).

- no vārdiem tiesas sēdē noskaidrots, ka neprecējies, apgādājamo nav, 9 klašu izglītība, strādā, ir pastāvīga dzīvesvieta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu kā apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izteikto nožēlu par izdarīto un noslēgto Izlīgumu ar cietušo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 12. un 15. punktu par atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē un izdarīts pret personu ar kuru noziedzīgā nodarījuma izdarītājs ir pirmajā radniecības pakāpē.

Ar noziedzīgiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 125. pantā, tiek izdarīts noziedzīgs nodarījums pret personas veselību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 23. pantu krimināllietās tiesu spriež tiesa, tiesas sēdēs izskatot un izlemjot pret personu celto apsūdzību pamatotību, attaisnojot nevainīgas personas vai arī atzīstot personas par vainīgām noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un nosakot valsts institūcijām un

personām obligāti izpildāmu krimināltiesisko attiecību noregulējumu, kas, ja nepieciešams, realizējams piespiedu kārtā.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un pārkāpēja interesēm (*A. Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts, 7. lpp.*).

Personai ir konstitucionālas tiesības pieprasīt taisnīgumu, un tiesai ir pienākums katru lietu izskatīt taisnīgi. Lietas taisnīgas izskatīšanas būtisks elements ir piespriestā soda taisnīgums. Taisnīgs sods var tikt piespriests tikai tad, kad tiek ņemti vērā visi lietas apstākļi. Krimināllikumā ir paredzētas iespējas tiesai, ņemot vērā visus lietas apstākļus, personai, kas izdarījusi noziedzīgu darbību, piespriest taisnīgu sodu.

Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ noziedzīgo nodarījumu izdarīja attiecībā uz savu tēvu alkohola reibumā, uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija nesodīts. Vienlaicīgi tiek ņemti vērā /pers. A/ divi atbildību mīkstinoši un divi atbildību pastiprinoši apstākļi par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kā arī tas, ka Krimināllikuma 125. panta trešās daļas sankcija paredz sodu tikai brīvības atņemšanas soda veidā.

2020. gada 11. jūnija likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 1. punkts noteic, ka "Personas, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, saucamas pie kriminālatbildības un sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā attiecīgā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā…". Minētie Pārejas noteikumi ir imperatīva tiesību norma un tā jāņem vērā, nosakot sodu personām, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus līdz 2020. gada 11. jūnija likuma "Grozījumi Krimināllikumā " spēkā stāšanās.

2020. gada 6. jūlijā spēkā stājās grozījumi Krimināllikumā, saskaņā ar kuriem Krimināllikuma 55. panta pirmā daļa ir nelabvēlīgāka nekā iepriekšējā likuma redakcija, jo noteic, ka par sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu tiesa var notiesāt nosacīti ar brīvības atņemšanu ne ilgāk par trim gadiem. Šādos apstākļos, nosakot sodu apsūdzētajam, jāņem vērā Krimināllikuma vispārīgās daļas redakcija, kas bija spēkā līdz 2020. gada 6. jūlijam kā labvēlīgāka apsūdzētajam, jo paredz, ka brīvības atņemšanas sodu var noteikt ne ilgāku par pieciem gadiem, notiesājot nosacīti.

Izanalizējot /pers. A/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, to, ka alkohola reibumā nekontrolē savu uzvedību, tiesa secina, ka nav iespējams gūt pārliecību par to, ka /pers. A/, neizciešot brīvības atņemšanas sodu reāli, neizdarīs jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Tiesa neatstāj bez ievērības to, ka /pers. A/ notiesāts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 30. novembra spriedumu piespiedu darba veidā, nav nostrādājis 61 stundu, spriedums stājies likumīgā spēkā 2020. gada 11. decembrī, kas liecina par viņa nihilistisko attieksmi pret piemēroto sodu.

Neskatoties uz to, ka /pers. A/ ar cietušo ir noslēdzis izlīgumu, kā arī tiesas sēdē iesniedza 2021. gada 1. septembrī noslēgto darba līgumu, nihilistiskā attieksme pret noteikto piespiedu darbu tiesas ieskatā negatīvi raksturo viņa personību.

Bez minētā Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008. gada 1. jūlija kopsapulces lēmuma 15. un 16. punktā paustas atziņas par to, ka atbildību pastiprinošo apstākļu esamība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams, šādus apstākļus nekonstatējot, un atbildību pastiprinošo apstākļu esamība pati par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu.

Šādos apstākļos par Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu tiesas ieskatā /pers. A/ nosakāma brīvības atņemšana uz astoņiem gadiem.

Tā kā lietā nav ziņu, ka apsūdzētajam piederētu manta, Krimināllikuma 125. panta trešās daļas sankcijā noteiktais papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams.

Noziedzīgo nodarījumu, par kuru /pers. A/ tiek sodīts šajā krimināllietā, viņš ir izdarījis 2020. gada 19. aprīlī, tātad pirms Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 30. novembra sprieduma.

Tiesa secina, ka šajā gadījumā, nosakot apsūdzētajam sodu, piemērojami Krimināllikuma 50. panta piektās daļas nosacījumi, jo pēc sprieduma taisīšanas konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma taisīšanas pirmajā lietā. Soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma.

Lemjot par galīgā soda noteikšanu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā pēc 2008. gada 1. jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmumā "Sodu piemērošanas politika" izteiktos priekšlikumus, ka, nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos piemērojama piespriesto sodu daļēja saskaitīšana. Savukārt galīgā soda noteikšana, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīgi saskaitot piespriestos sodus, var tikt piemērota īpašos gadījumos.

Tiesa atzīst, ka /pers. A/ ir konstatēti divi atbildību mīkstinoši apstākļi un divi atbildību pastiprinoši apstākļi par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas jau ņemti vērā pie pamatsoda noteikšanas. Tāpat tiesa ņem vērā secināto par /pers. A/ personību un ka noteiktais neizciestais piespiedu darbs nav izciests.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta (2^1) daļu, ja par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem ir piespriesti pamatsodi – piespiedu darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz trīs gadus, tad sodu – piespiedu darbs – izpilda patstāvīgi. Šādos gadījumos piespiedu darba izpildi uzsāk pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, bet nosacītas notiesāšanas gadījumā – uzreiz pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Ņemot vērā minēto un to, ka brīvības atņemšanas sods tiek noteikts uz astoņiem gadiem, ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 30. novembra spriedumu noteiktais neizciestais sods – piespiedu darba 61 (sešdesmit viena) stunda – aizstājams ar brīvības atņemšanas sodu saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta pirmās daļas 2. punktu.

Tiesas ieskatā šajā gadījumā /pers. A/ galīgais sods nosakāms, pilnībā saskaitot piespriestos sodus.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu. Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētā izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08*).

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka apsūdzētajam noteiktais soda mērs par noziedzīgo nodarījuma izdarīšanu ir individualizēts, samērīgs ar katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu un tā mīkstināšanai nav likumīga pamata.

Tiesas ieskatā noteiktais sods atbilst Krimināllikuma 35. pantā noteiktajam krimināls oda piemērošanas mērķim. Ar piespriesto sodu apsūdzētais tiek sodīts, kā arī tiks atjaunots taisnīgums, jo sods ir samērīgs ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu, ar to radīto apdraudējumu un nodarīto kaitējumu. Bez minētā ar /pers. A/ piemēroto krimināltiesisko represiju tiks ievērotas arī sabiedrības drošības intereses.

/pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – un papildu drošības līdzeklis – aizliegums tuvoties cietušai personai /pers. H/ – atstājams negrozīts līdz spriedums stāsies spēkā.

Juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajam /pers. A/ kriminālprocesā pieaicināta aizstāve K. Landmesere, kurai par veikto darbu pienākas atlīdzība 24,20 EUR. Minētie procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368. pantu ir piedzenami no apsūdzētā /pers. A/ valsts

ienākumos.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511. pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125. panta trešajā daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta piekto daļu šajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi pieskaitīt sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020. gada 30. novembra spriedumu un galīgo sodu /pers. A/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) gadiem 7 (septiņām) dienām, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Soda izciešanu skaitīt no aizturēšanas dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu soda termiņā ieskaitīt šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadīto laiku no 2020. gada 20. aprīļa līdz 2020. gada 22. aprīlim (divas dienas).

Pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas /pers. A/ nākamajā darba dienā jāreģistrējas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā probācijas uzraudzības izpildes uzsākšanai atbilstoši savai dzīvesvietai.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā – un papildu drošības līdzekli – aizliegumu tuvoties cietušai personai /pers. H/ – atstāt negrozītu līdz spriedums stāsies spēkā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā 24,20 EUR (divdesmit četri *euro,* 20 centi) par zvērināta advokāta veikto darbu juridiskās palīdzības sniegšanā kriminālprocesā un tie iemaksājami: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22, nosakot 30 dienu termiņu tā labprātīgai izpildei pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese . A. Dzērve